

S4.2 IL-ĦREJJEJ, IL-LEĠĠENDI U L-ISTORJA

S4.2.5

Nirriċerkaw l-istorja tal-miġja tan-Normanni f'Malta fis-sena 1091 u nikklassifikaw ir-riċerka f'jew LEGĠENDA jew fi STORJA.

A. Ikteb LEGĠENDA jew STORJA fil-kaxxi l-vojtja.

1. Il-Konti Ruggieri rebaħ il-battalja kontra l-Għarab li kien hawn _____
Malta fis-sena 1091 w.K.
2. In-Normanni kienu Nsara. _____
3. Wara l-miġja tal-Konti Ruggieru, l-Għarab bdew iħallsu l-ħaraġ _____
lin-Normanni fi Sqallija.
4. Il-Konti Ruggieru tana l-bandiera Maltija. _____
5. Il-Konti Ruggieru għamel ftehim mal-Għarab biex jieqaf il-għied. _____
6. Il-Konti Ruggieru poggja l-ewwel ġebbla tal-Katidral tal-Imdina. _____
7. Il-Konti Ruggieru keċċa lill-Għarab kollha minn Malta. _____
8. Wara li rebħu lil Malta, in-Normanni baqgħu sejr in u rebħu lil _____
Għawdex.
9. L-Għarab kienu ta' twemmin Musulman. _____
10. Il-Konti Ruggieru u s-suldati Normanni telgħu mal-irdumijiet ta' _____
Miġra l-Ferħa biż-żwiemel tagħhom.

B. Ikteb VERU jew FALZ.

1. In- Normanni kienu ġellieda tajba. _____
2. Il- Konti Ruggieru kien jiġġieled l-għedewwa _____
tal-Insara.

3. Wara Malta, il-Konti u n-Normanni rħewlha lejn l-Afrika. _____

Ċ. Qabbel bin-numri

1. Il-Kap ta' Malta fi żmien l-Għarab	____	kien imexxi s-suldati Normanni.
2. Il-Konti Ruggieru	____	minn Sqallija.
3. In-Normanni ġew Malta	____	il-gżejjer Maltin kienu taħt l-Għarab.
4. Ir-religjon Musulmana	____	kien jissejjaħ Qadi.
5. Is-suldati Normanni	____	kienu ġellieda tajba.
6. Qabel intrebħu mill-Konti Ruggieru	4	kienet ir-religjon tal-Għarab.

D. Wieġeb.

1. Għaliex il-Konti u s-suldati tiegħu riedu jieħdu lil Malta taħt idejhom?

2. Għaliex taħseb li xi Maltin ferħu meta l-Konti ħa lill-gżejjer tagħna taħt idejhom?

3. Fejn marru n-Normanni wara li għabbew ix-xwieni tagħhom?

4. Immagina li inti kont il-Qadi ta' Malta.

Ikteb mistoqsija li kont tistaqsi lill-Konti Ruggieru waqt il-ftehim taħt it-tinda.

E. Aghzel it-twegiba t-tajba billi taqta' sing taħtha:

1. Il-Konti Ruggieru gie Malta minn (Sqallija, Għawdex, Franza, Spanja).
2. Hawn Malta l-Konti Ruggieru gab miegħu suldati (Spanjoli, Normanni, Tuneżini, Russi).
3. Hawn Malta, il-Konti Ruggieru u s-suldati tiegħu ggiieldu kontra (l-Ingliżi, l-Franċiżi, l-Ispanjoli, l-Għarab) u rebħulhom.
4. Wara li rebaħ lil Malta, il-Konti Ruggieru rebaħ ukoll (lill-Egittu, lit-Tuneżija, lill-Amerika, lil Għawdex).

F. Imla l-vojt b'dawn il-kliem.

Sqallija	ma tkeċċewx	Għawdex	żwiemel
gellieda	l-Imdina	il-Kap	l-Għarab

Il-Kontu Ruggieru kien _____ tas-suldati Normanni li ġew Malta ħafna żmien ilu. Huma ġew Malta minn _____ permezz tax-xwieni tagħhom. Dak iż-żmien hawn Malta kienu jikkmandaw _____. In-Normanni kienu _____ tajbin ħafna u malajr ħargu rebbieħa. Is-suldati rebbieħa ħadu

mingħand it-telliefa armi, flus u _____. Wara din ir-rebħa l-Konti Ruggieru u s-suldati tiegħu baqgħu sejr in fil-belt ewlenija ta' Malta li kienet _____. Qabel telqu lura, marru _____ minn fejn għabbew fuq ix-xwieni tagħhom iktar affarijiet. Il-Konti Ruggieru għamel ftehim mal-Għarab li kien hawn Malta. L-Għarab _____ minn Malta imma darba kull sena kellhom imorru Sqallija u jagħtu fidda lin-Normanni.

6. Qabel billi tikteb in-numri minn 1 sa 5 fil-kaxxi l-vojtja:

1. Il-Konti Ruggieru kien		kienu ta' religjon Musulmana.
2. Meta l-Konti Ruggieru gie Malta		kienu għellieda tajba.
3. In-Normanni gew Malta		il-kap tan-Normanni li rebħu lil Malta.
4. L-Għarab f'Malta		kienu jaħkmu l-Għarab.
5. Is-suldati Normanni		minn Sqallija.

Ġ. Pingi b'kulur isfar il-kaxxa li jgħoddu għall-1091.

Kien hawn il-karozzi	In-nisa kienu jilbsu l-jeans	Kien hawn ftit bini
Ħafna nies kienu Musulmani	Kien hawn ħafna ilsiera nsara	Kien hawn ħafna bdiewa
In-nies kienu jgħixu go vilel	Biex jivvjagġaw jużaw il-bhejjem	Ir-regina kienet tikmandana